

ÖğefilMerinin bir kritigiyle banlamaktadır, Bundan sonra *MTB* njo k^moWmyaial Öeüüderi ele atamakta«dır. Sonraki 5 bölüm ire pötrojOTİK môdelleme ve **NOT** vertlerüün bu gibi çalımalarda kullanılış v© kıssıtla. m^lanyla ilfilidir. Bu bölümlerden sonra hicü'c^ferdeM *Wim*, izotop jeokimyası, ekonomik önem ve analitik kimya konularıyla ilgili bölümler yer almaktadır.

tÇERtK M

- 1, Genel jeokimyasal özellikler ve NTB nü yayınlığı,
- 2, NTB mineralojisi ,
- 5, İTOB koimo kimyası; Meteorit çalışmaları,
- 4, Petrojenik modelleme-NTE kullanımı,
- 5» Üât Manto kayaçlarında NTE yaygmlığı,
- 6, Kıtosal kabuğun mağmatik kay açlarında NTKî : Başloa bazik ve ultrabazik kayaçlar,
- 7, Okyanus havzalarında mafmatik kayaçların NTE ÖzelliMeri,
- 8, Kıtasa İkabufun mağmatik kayaçlarında NTE : Ortaç ve silisik kayaçlar, cevher petrojeneBİsi,
- 9, Kabukta NTE hareketliliği ,
- 10, NTE'in sulu (aqueous) ve çökel jeokimyası,
- 11, Radyojenik iı^toplara-bazı jeolojik uygulamalar,

12, NTS in ©konomik önemi,
13, Analitik kimya.

PLATFORM KENARI V© DEÄİH SU KÄBBONÄTLABI

(MättOfm Mwfgto emü Deep Water OwboHttte»)
(SEFM En» Kurs Notları)

Han-y E, Oookj Hena^ T, MuUtes ve Albert O, Hine 1084,

578 sayfa^ yronıfak dıtıl,

SttPM/AAPG tiyelefoie %% , dtğtereriıne %% Dolar, mTM.

Bu sayı; modern ve eski fasiyes geçişleri, karbonat çökelimi ve platform kenarı, yokuş» yokuş önu tabanın da, denizaltı yelpazesinde ve havzasal ortamlarda çökel ve diyajenetik modeller konuların da yoğunlaşmıştır. Ana tema desimentolojik kriterlerin, kuralların ve modellerin platform kenarı ve bitişik derin su ortanıarm. daki karbonat dizisi ortamsal yorumuna ve petrol arama ve üretimine uygulanmasıdır.

Bu ders notları araştırma ve üretim safhalarında jeolog ve jeofizikçiler ve ayrıca öğretmen ve öğrenciler için faydalıdır.

HABERLER

TMMOB JEOLJİ MÜHEMDİSLERİ ODASI 10. YIL »ÖNÜMÜ (1914-1984)

18 Mayıs İÖ74 de kurulan Odamı« 18 Maps İ984 de onuncu hiismet yılını tamamlamif öldü, Bu anlamda düzenlenen "Onuncu Tu Etkinlikleri" 16 MayısâS Ma^ yıs 1984 tarihleri arasında M.T.A, Genel Müdürlüğü S&drettin Alpan Konferans Salonunda gerçekleştirildi,

Etkinlikler 16 Mayıs günü saat 10.30 daM "Deniz Jeolojisine Girif" filmiyle başladı, Aynı gün saat 14,80 da E.İ.E. Genel Müdürlüfö çalıfanlarmdan DOQ, Dr. Aziz Brtımc; "Baraj yerlerinde yapılan basınçlı su ve sız, ma deneyleri ile enjeksiyon bağlantısı" konulu bir kon. foraña verdi Bu konferansı "Bir heyelanın anında görüntülenmesi" konulu bir film izledi. İkinci gün saat İÖ.SÖ'da M.T.A. Genel Müdürlüğü çalıfanlarından Dr. Mustafa ÖzçeUk'ta; "Poıuşafı toleyitik adayayı **magmatizm-aaun-** kökenine ilişkin jeokimyasal bir yaklaşım" konulu bir konferansı ve "Alaska'nın Kuzey ievi" filmi sunuldu, Öfleden sonra saat 14.00'de ("iu, ratapjiıılar* gtottoüze Jeoloji MtUendsleri Oâmı ve Jeotoji Mtilieüdlıllp" konulu bir söyleşi yer aldı. Söyleşiye BehİQ ÇONGAR, M, Sıtkı SANCAR, Selçuk BAY-EAKTAB, Dog, Dr, Süleyman TÜRKÜNAL ve İsmail KİJLAKSIZOĞLU k<musmacı olarak katıldı. Bu söyleşinin ardından M.T.A. Türk Halk Müzifi Korosu bir konser verdi, Son gün saat 10,30'da D.S.İ. galıganJarındau Dr, Erol ÖNHON ve Mustafa TURDAGÜL'ün hazırladığı; Uzun süreM pompa deneylerine ilişkin bir

örnek konferansı ve bir film yeraldı. Saat léJO'daki "Kıvrım eksenlerinin konumlarının grafik yöntemle be« ürtenmesi" konulu konferans Karadeni» Üniversitesi M.M.F. Jeoloji Mühendisliği Bölümü öğretim görevlile. rinden Y, Doç, Dr, Salim GENÇ tarafından sunuldu. EJtknlıklar bir flim gösterisi ile son buldu.

JEOLJİ MÜHEMBİSLEBİ OBASI BAŞKANI SÄİTN BEHİÇ ÇONGAR'IN KONUSMASI

Sayın Jeoloji Mühendisleri, Değerli Meslektaşlarım. Hepinizi saygı İle selamlarım. Öncelikle Odamızın kuruluşunun 10. yılı nedeniyle düzenlediğimiB bu toplantılara, ilginç bildiriileri ile katılan def erli arkadaş* ianma, bu toplantıların gerçekleşmesinde» her zaman

ûMufu gibi, her türlü destefi sağlayan MTA Genel Müâürlüfû'ne ve bu ÜçgÜnlük seri programın düzenlen* misinde. Oda Yönetimi ile işbirlifi yapan Türkiye . Jeoloji Kurumu Yöneticilerine teşekkür ederim.

Hepimizin büdi&i gibi bu on yû> Jeoloji Mühen., dişleri Odasının kuruluş dönemi olarak tamamlanmış- tır. Bu dönemde Odamızın en Önemli işlevi, Jeoloji öğre- nimi yapmış bütün meslektaflarımıza, bir unvan altında, Odamız çatısında toplamak olmuştur,

özellikle bu konuda büyük çaba gösteren, bizden önceki Oda Yöneticilerine, fahri görevler alan, arka- dallarımıza ve bu ifleve katkı koyan Sayın Üniversite hocalarımıza tefekkür etmeyi bir borg bilirim.

Def erli arkadaşlarımla,

Diğer uygulamalı bilimlere göre, çok yeni bir g eğ- mişi olan Jeoloji, GeUşmiş Ülkelerde yüzyılımızda bü- yük aşamalar göstermiştir,

Yeryüzeyinde baflayan araştırmalar, onbinlerce met- re derinliklere ulaşmış ve bununla da yetinmeyip gafin Jeolof u ayda da ilk araştırmam yapmıştır.

Ülkemizde dé Cumhuriyet döneminde başlayan yoğun çalışmalar, son otuz yılda hızla ilerlemiş top- lum, refahi için gerekli »dofal kaynakları deferlendi- fumeöindô, en Önemli uygulama alanlarından biri ol- muştur,

özellikle yeraltı kaymaklarının, maden, petrol, do- fal gaZj kömür, endüstriyel hammaddeler, jeotermal enerji ve yeraltışularmm araştırılması, İfletilmesi ve değerlendirilmesinde, baraj, tünel, sulama kanalları, yol yapımları, kentleşme ve endüstri ile ilgili yapıların temellerine ilişkin sorunların aydmîatılmasında, en büyük sorumluluğu, üzerine alan Jeoloji Mühendisi, ÜlkemizdePde gün geçtikçe nicelik ve nitelik olarak etkinliğini arttırmış, tüm meslektaşların bir oda aitm= da toplanması zorunlu olmuştur .

Ve 1974 yılında Jeoloji Mühendisleri Odası kurul- muştur,

On yıl içinde hızla gelişen Odamız, bugün 2800 Üyeye ulaşmıştır,

3000 e yaMasan Jeoloji Mühendisi sayısı Yurdumu- zun, 77,8 milyon ha alam 50 milyona yaklaşan nüfusu ve değerlendirilmesi zorunlu dan ,yaygı yeraltı kay- naklarıyla kalkınma çabasındaki bir Ülke için çok yer- tersizdir,

Kalkınmış ülkelerde „nüfusa göre veya Ülke geniş* ligine göre, uygulamada görev alan Jeoloji Mühendisi sayısı bizdekinin 5-10 katıdır,

Tüm bu sayısal verilere kargılık, Şu anda 500 ka* dar arkadaşınız işaîm veya konusu ile ilişkisiz islerde görev almaktadır.

Bugün Çarpık bir uygulamanın sonucu, Jeoloji Mühendisinin işsizlik sorunu, gün geçtikçe büyümek*, tedir.

Hemen akla şu sorular gelmektedir,,

Ülkenin ayrıntılı jeolojik haritaları . tamamlan- mif tüm- jeolojik problemleri çözülmüşmüdütr? • ,

Kömürümüz, demiriniz, bakırımız, tüm madenleri- miz bulunmuş, kesin rezervleri hesaplanmış, işletilmeye geçilmiş inidir?

Tüm yapılanma alanlarının temel sorunları çözü- lmüş, tüm barajlarımız bitirilmiş midir? Deprem haritaları tamamlanmış ve bu haritalara göre düzenlenen yönergeler uygulanmış ve her depremden sonra karşılaştığımız yıkım mal ve can kaybı minu- muraa ..indirilmiş midir?

Ülkedeki tüm petrol rezervleri saptanmış ve ge- reksinimi karşılayan üretime geçilmiş midir? Vê buna benzer birçok soruya olumlu yanıt verilmedikçe. Jeo- loji Mühendislerinin işsizUk sorununun dog al olmadıf i ve geçici bir dönem için sınırlandığı „kolaylıkla söylene- bilir.

Ülkemizdeki yatırımların azalması sonucu ortaya çıkan genel ipizlik, tüm teknik elemanları etkilediği gibi, Jeoloji Mühendisini de etkilemiştir,

Değerli arkadaşlarımla,

Bu olguya neresinden bakarsak bakalım "işgücü fazlalığı" şeklinde değerlendirme olanağı yoktur,

Ameak Şunu kesin bir şekilde söyleyebiliriz M, kal- kınmamızın itici gücünü oluşturacak olan, doğal kay- naklarımızın değerlendirilmesine Öncelik vermek zorun- dayız 4

Buyn ülkemizde 27,7 milyon ha tarım alanının 25,8 milyon halik kısmı sulanabilir özelliktedir. Bu günkü değerlere göre, ekonomik olarak sulanabilecek alan ise 8,5 milyon ha'dır*

Ne yazık ki, tarihin en eski sulama yapılarını ba- rındıran ülkemizde, gerçekleştirilebilen toplam sulama projeleri S milyon halik altındadır.

Ülke üzorme yılda 528 milyar mÂ yağış düğmekte- dir\ Akarsularımız da ölçülen akif 18i milyar m³ tür. Bunun yaMapk 100 milyar m³> ü tüketilebilir durumda, dır, Bugün ise ancak tüketilebilen yüzeysuyu miktarı 12 milyar m³ tür.

Yeraltısularımızda .bugünkü ekonomik şartlarda, yıllık çekilebilir potansiyel 10 milyar m³ olmasına karşılık, Tüketime dönük projelendirilen miktar 4,5 miL yar m³ tir,

HidroeleTctrik potansiyelimizin, bugünkü enerji fi- yatlarına göre yapılabilir görülen kısmı, yıllık 110 mil- yar kwh te. Bunun bugünkü üretim oranı İse %15 in altındadır,

Ülkemiz hidroelektrilic potansiyelliden tam olarak yararlanmak, sulamaları gerçekleştirebilmek ve akar- sularımızın akımlarını düzenleyerek, tam yararlı hale getirebilmek için* yaklaşık 450-500 baraj yapılması 20- runludur.

Bugün yapımı tamamlanan baraj sayısı 75 Kadardır.

Baha 6-T yıl önce e, bçf yıllık plan çalışmalarında» İMyit üretim hedefleri, 1984 yūi içla 74 nūyooi ton, 1086 yılı igiū 80 milyon ton 1087 yılı İçin 100 milyon ton olarak saptanmıřtır,

Bugūn bu hedefler hangi dūzeydedir? 1983 yılında m milyon ton'a erifilemediti bir gerçektir. Linyit baku mmdan gerçekten çok zengin olan» Neojen yařlı jeolojik havzalarımız yaklaşık 100.000 km² alan kaplamak* tadır.

Bu alanların %'de kaçı gerçekten ayrıntılı olarak araftınlmıř ve tūm kōmūr rezervleri saptanmıřtır?

Bu sorular dig er yeraltı kaynaklarımızın tūmū için geçerlidir.

Bugūn, Fransa yılda bir milyar us \$ İlk kaynak suyu dış satımı yapmaktadır. Bu pazarın önemli bir kısmı komşularımız, petrol zengini Ortadoęu ūlkeleri ūir, Tanımlamaların *Aİp Baflarının karlı tepelerinden beslenen billur kaynaMann suları' diye yapmak, tadırlar,

Toros Daflarının Doęu Anadolu Dağlarının karlı tepeleri Fransız Alplerinden daha mı azdır? Yoksa bu Ortadoęu ūlkelerine daha mı uzaktır?

Bu bir kaç somut örnekte gösterilmektedir ki, kal* kmmamızı gerçekteştirebilmek, toplumumuzu çaf dař refah dūzeyino ulaştırabilmek için, dofal kaynaklanmızdan, öncelikle en akilei biçimde^ yararlanma yollann bulmalız.

Kalkınma çabası içindeki bir ūlkede, gerçekte sayısal olarak yetersiz olan Jeoloji Mühendislerinin, bir kısmı iř bulamıyorsa .daha kōtūsu meslektařlarımızın bir kısmı gizli iřsizlif e itiimişlerse, saha çalıřmaları yerine būro masalarında geçen, sūre gittikçe ūzūyorsa, plan hedeflerimizde gösterilen sayısal deęerlere daha uzun sūr© ulařamiyaeaa.ęımız gerçeęi açaıktır.

Def erli arkadaşlarım,

Önemli sorunlarımızdan biri de sahada çekici ile çalışan bilgi ve becerisini en iyi şekilde kullanan mühendislerimize, uygulayıcı kuruluşlarda gerekli önemin verilmemesi ve yöneticilerin çekici hale getirilmesidir. Bunun sonucu deneyimli arkadaşlarımız, zorunlu olarak geMcini pusulasını bırakıp masabapna geçmek tedir. Tam kendisinden yararlanılacak önemli sorunları sahada çözeceği sırada, maddi olanaklar nedeniyle, būroya çekilmeleri mesleğimize ve yurt ekonomisine olumsuz etki yapmaktadır.

Kamu Kuruluşlarında; saha çahsmaJarının, yolluk, yan ödeme ve tazminat eklentileri ile çekici hale getirilmesi ve saha elemanma, deneyinin göre en ūst kadroların sağlanması zorunludur.

Son olarak DSİ Genel Müdürlüęünde, bař mūhen« ālā durumundaki tūm saha elemanlarının birinci derece kadro almaları sevindirici bir olaydır. Bu uygulamanın dięer kuruluřlarda da yaygınlařaçaęını ūmid* ediyoruz.

Bugūn Jeoloji Mühendislięinin dięer önemli sonmu da, gerek kamu kuruluřlarında, gerekse özel kesimde,

konusu ile ilgili tūm teknik sorumlulukları yüklenen meslektaşlarımızın „yasal olarak yetki ve sorumluluklarında bolluklar bulunmasıdır, özellikle bu aylarda! Oda Yönetim Kurulumuz ve Bilimsel Teknik Kurulumuz, değişik bakanlıklarca hazırlanmakta olan yeni yasa tasarılarında. Jeoloji Mühendisi'nin gerçekte yetki ve sorumluluklarının açaıkça tanımlanması için çaba göstermektedir. Bu çalışmalara katkı koyan arkadaşlarımızımıza ayrıca teşekkür ederim ,

Ancak şunuda belirteyim ki uygulamada, yeterli oL masa da, Jeoloji Mühendisinin YetM ve Sorumlulukları kamu ve özel kesimde kabul edilmiştir. Artık Jeoloji Mühendisinin 'görüşü alınmadan bir büyük yapının temel tipi geçilememekte milyonlarca lira karşılığı yapılan maden, su veya petrol ile ilgili bir arağtırma »OTU dajına karar verilememektedir,

Çok değil daha 20-25 yıl önce bu konularda yetkili Jeoloji Mühendisi veya Jeolog sayısı on-onbeg kişiyi geçmiyordu, önemli projeler^ yabancı uzmanlarca ka» rarlaştırılıyor, diğerleri de belirli kadrolarda yeralan, farklı mesleklerdeki ikiiier tarafından yönlendiriliniyordu«

Arşivlerdeki rapor ve projelere bir göz atmak, som 25-30 yılda nitelik ve nicelik yönünden gelişmeyi ve Jeoloji Mühendisinin etkinliğini görme bakımından en pratik yoldur.

Sonuç olarak, şuna inanıyoruz M, bir an önce kalkınmamızı gerçekteştirebilmek için, kendi doğal kaynaklanmızdan yararlanmaya, öncelik verilmeli, etüd ve araıtırmalar etkin bir lekilde sürdütilmeiidir.

Jeoloji Mühendisleri olarak, öz kaynaklarımızın aranmasında, bulunmasında, işletmesinde ve değerlendirilmesinde ūstümüze dūfen görevleri en bafarılı şekilde yapacağımıza inancımız tamdır.

Teşekkür ederim, Saygılar Sunarım,

MTA GENEL MÜOÜBÜ
SAHN M, SITKI SANOAB^ui
KONUşMASI

Saypdeger Meslektaşlarım, değerli MTA'lılar,

•-Cumhuriyetin ilk yıllarmda, tabii bilimlerin bir alt bilim dalı olarak eğitimine bağlanmış olan jeoloji bilimi, lööO'nin başlarında müstakil bir bilim dalı olarak çeşitli üniversitelerde yerini almıştır, Geliřen her bilini dalında olduğu gibi, jeoloji bilim dalında da mühendislik nosyonu, batıda yerleştiği gibi ūlkemizde de giderek yerleimfi ve hepimizin bildiği gibi i960 başlarında, tik olarak İTÜ'nde jeoloji mühendisliği i ihdas edilmig ve ilk jeoloji mühendislerimiz 1985 yılında bu okuldan mezun olmuşlardır. Daha sonraki yıllarda diğer üniversitelerdeki jeoloji bölümleri de, mühendislik ağırlıklı programa yönelmişlerdir. Bugūn ūlkemizde ondan fazla, sa» nıyorum onbir ya da oniki civarında ayn ayrı üniversitelerde jeoloji mühendisliği tahsili yapılmaktadır, Sayın Oda Başkanının da vurguladığı gibi bugün üçbme yaklaşan jeoloji mühendislerimiz arasında, altıyüz civarında işsiz meslektaşın da bulunması çok açaı bir gerçektir.

Bu» tabii yalnız jeoloji mühendislerinin problemi değildir. Bu durum, ülkemizdeki genel finans sıkıntısı geklin-dö yorumlayabüöçefim, yatırımlarda azalan mali güoün UT âonueu olsa gerektir, Oyla ümit ve ami ediyorum ki yeni hükümetler döneminde yatırımlar hızlandıkça ,iş, siz olan jeoloji mühendisi arkadaşlarımız ve diğer 3piz vatandaşlarımıza iş kapılan açılıns ve asli mesleklerini sürdürebilme imkânı bafişlanmış olsun. Ben şahsen bu konuda pek karamsal def ilim .Yine, Oda Başkanının def indiği gibi .Türkiye'de en yüksek sayıda jeoloji mühendisi istihdam eden MTA Genel Müdürlüğünde görev alan diğer tüm teknik elemanlar gibi, jeoloji mühendislerinin de geçmiş, dönemlerde bozulmuş olan her türlü yasal haklarındaki bazı düzensizliklerin" zaman içerisin» de onarılmasına ve alabildiğince yeni imkânlar sağlanmalma, bizler de MTÂ'nınıyönetioileri olarak gayret aarfetmekteyiz. Ancak, bozulan genel İdari düzende, tüm sorunları bir anda çözmek mümkün değildir. Ben' öyle zannediyorum ki ,son zamanlarda, olumlu yönde çok sayıda önemli adım attık. Bundan sonra da, hükümeti. miMn bize bahşettiği paralelde, meslektaşlarımıza ve tüm çalışanlarımıza yardımcı olmak, elbetteki biz yöneticilerin Şevidir. Her türlü yasal düzenlemelerde tes pit edilmiş olan boşlukların,- jeoloji mühendislerinin haklarını koruyucu düzeyde doldurulmasına özen gös= terdif inüzden hiç kimsenin kuşkusu olmasın. Bugün ül kemizde jeoloji mesleğinin, en kapsamlı ve ülke çıkar larına en yararlı teknik hizmetleri yanında, üniversitele-rimizele yarışabilecek bilimsel çalışmalar da ,MTA mız da icra edilmiştir. Enerji darboğazının kasıp "kavurduğu son yıllarda, MTA olarak ülkemize hediye ettiğimiz enerji kaynaklarından bir tanesi olan jeotermal enerjiye dayalı ilk santralin devreye girmesi ve kamuoyuna Sa-yın Bakanımızca açıklanmış olan, -yepyeni ve en büyük kapasiteli Aydm-Germencik jeotermal alanının keşfe, dilmesi, ayrı bir gurur vesilemiz olmaktadır. Başarılı enerji hammaddesi arama çalışmalarına, uranyum ara-maJanndaki müspet gelişmeler de ilâve edilebilir." pit edilmiş olan boşlukların, jeoloji mühendislerinin

Odamızın kuruluşunun 10. yılını kutlar, Ülkemize hayırlı olmasını diler, saygılar sunarım.

«JEOLOJİ MÜHBMMMSLEBÎ ODASI ESKİ BAŞKAHI SAYIN! İSMAİL KULAKSIZOÜLfiitiin KONUSMASI

Sayın Konuklar, Değerli Meslektaşlarım,

10, Kuruluş Yılı Kutladığımız, Jeoloji .Mühendisleri Odasının, bugününü ve geleceğini sağlıklı olarak değerlendirebilmek için geçmişten günümüze uzanan gelişmelerin anımsanmasında yarar var. Benden Önce söz alan değerli meslektaşlarım bu anlamda önemli açıklamalar yaptılar. Tekrara girmeden açıklanan gelişmelerin yaşadığı dönemleri, jeolojinin meslek olma sürecinin somutlaştığı dönemler olduğunu vurgulamak istiyorum.

Jeoloji mühendisleri Odası da, her meslekte okluğu gibi Jeolojide de meslek olma sürecinin bir unsuru, mesleki örgütlenme potansiyelinin doğal bir sonucu olarak, ortaya çıkmıştır.. Mesleki örgütlenme, mesleğin oluşma»

şını v© toplumca benimsenmesini sağlayan, ancak, aynı Aamaiidada» buna bağlı olarak serpilen gelifön bir olgu» dur,

Hemen her meslek için meslek olma sürecittüü en belirgin niteliği, meslek mensuplarının içse lbirlik ve bütünlüğünün sağlanması istemleri ve çabalarında somutlaşmaktadır.

Bu bütünlüğün yamsıra, mesleğin, toplumda saygın bir yere oturtulması, tanıtılması, erişilmesi istenen amaçlar olarak görülür. Kısaca, toplumsal yaşamın gereksinim duydufu bir meslek disiplininin mensupları, ÜrettiMeri hikmetleri dahada yoğunlaştırma, uygulama alanlarında söz ve karar sahibi olma çabalan yanıšım, özlük sorunlarını û& aşma uğraşım verme zorunluluğu duyarlar» Bu olgular bir mesleğin örgütlenme potan*, siyelinto temel unsurlardır, Jeoloji mesleğinde de Örgütlenme potansiyeli böyle oluşmuş ve sonuçta bu gelişme 18, Mayıs 1974 yılında Jeoloji mühendisleri odasının kurulmasını beraberinde getirmiştir.

Odamızın kuruluşunu İzleyen yıllarda, jeoloji mm* lef i çalışanlarını çok yakından ilgilendiren ve onların birlik ve bütünlüğünün sağlanmasının adeta temel ko^ iulları olan iki ana sorunun ivedilikle çözülmesinin amaçlandığım görüyoruz.

Bu sorunlar, eğitimde ve meslekte unvan birliğinin sağlanmasında somutlaşan, daha öncede değindiğim gibi başarıyla çözümlenen sorunlardı. Yine bu yıllarda, jeoloji mesleğinin geliştirilmesi, mesleğin uygulama alanlarında, jeoloji mühendislerinin söss ve karar sahibi olmaları kendi çalışma alanlarını yine kendilerinin denetleyebilmeleri, ayrıca toplumsal üretime olan katkı, larının. en üst düzeye çıkarılabilmesi doğrultusundaki çalışmaların yoğunlaştığım görüyoruz. Bu çalışmalarla, mesleğin tüm uzmanlık alanlarında özgün bilgi üretiminin bütünlüğünü, bunun -gereği olarak da .bilimsel ve teknik jeoloji kurultaylarının düzenlenmesme geçildiğini, ayrıca bilimsel ve teknik yayınların hayata geçirildiğini görüyoruz;

Kuşkusuz tüm bu etkinler, jeoloji mesleğinin kamu oyumuzda tanıtılmasına çok olumlu katkılar sağladığı kadarda, odamızın üye tabanıyla olan bağlarımız pekiş, tirmif, yine Üyeyle verimli bir iletişim kurmanın önemli araçları olmuşlardır.

Tüm bu etkinliklerde, mesleğin ekonomik yaşamla)lan bağının daha da güçlendirilmesi, Ülkemizin değerlendirilebilir doğal kaynak potansiyeline yeni kaynaklar İcatılması, ayrıca, meslektaşlarımızın, mesleğin tüm uzmanlık alanlarında değerlendirdikleri potansiyele kararlılıkla sahip çıkmalarının gerekliliğini vurgulayan ilke ve anlayışların benimsendiği göze çarpmaktadır.

Odamızca, gerçekleştirilen bilimsel ve teknik etkinliklerde temel alman bu ilke ve anlayışın,- meslek ve ülkemiz çıkarlarıyla bağdaştığına kuşku yoktur. Çünkü, jeoloji mesleği, ülke ekonomilerinin gelişme sürecinde ortaya çıkan toplumsal gereksinmelerin karşılanmasına koşut olarak gelişen, gelistikçede ekonomiye 'katkısını arttıran »buna bağlı olarakda, çeşitli üretim alanlarına girdi sağlayan-araştırmalara temel unsur olmuş bir mühendislik disiplindir.

Bu bağlamda, ülkemiz gikariariylaj mesleğimiz gıtarları arasında tam bir uyum bulunduğunu söylemek v© mesleğimizMn sorunları Ü© Ülkemiz torunlarını ayn tutmanın mümkün olmadığını belirtmek bilinen bir gerçeği yinelemek olacaktır.

Burada jTürkye Jeoloji kurultayı 1983'ün açış konuşmasını yapan kurultay Başkanı Sayın Sıtkı Sanea-r'm» konulmasından bir alıntı yapmak istiyor ve bu belirlenmenin bundan sonra yapılacak bilimsel ve teknik etkinliklerinde yine amaç edinilmesini diliyorum,

Bunca teknik ve ekonomik problemimin çözüm beklerken, hiçbir ekonomik anlamı olmayan, salt bilimsel araştırmalarda tartılmaları kmftırmaktan başka ip yaramayan model ve sistem üretmeler, insan israfı ve zaman kaybından başka bir şey def ildir'.

Bu arada, jeoloji mühendislerinin kendi çalışma alanlarını düzenleyen ilgili bir çok yasa ve yönetmeliklerde, gerekli değişikliklerin yapılarak, yetki ve sorumluluklarınınmh belirlenmesi doğrultusunda harcanan çabalarda günümüze kadar yürütülen çalışmalar arasında yer almıştı\

Bugün gelinen noktada başta işsialik olmak üzere. Jeoloji mesleğinin ilgili yasa ve yönetmeliklerdeki konununun iyileştirilmesi, gibi önemli sorunlarla karşı karşıya olduğumuz ağır bir gerçektir.

Bu sorunların çözümünde temel yaklaşım, bence, sorunlarımızın tek tek birbirinden kopuk» bağımsız girişimlerle dep, pekiştireceğimiz iç&ei bütütüüpmiMin, mesleki potansiyelimizin bir Ürünü olan meslek kuruluşumuzda maddi güç haline getirilmesi ve bu güçle sorunların üstesinden gelinebileceği yaklaşımı olmalıdır.

Bu çerçeve içinde, Odamızın açacağı ortamlarda neleri yapmamın gerektiği sorusuna, kısaca yanıtlar ge^ tirmeye çalışacağım,

Yönetim erki, her bir üyenin farklı beceri ve birikimini değerlendirebileceği genif bir çalışma ortamı oluşturabilmeli ve çalışmalara en yaygın üye tabanını kata-bilmelidir,

Odamız bugün son derece yaygın çalışma alanları, sorunları ve talepleriyle, giderek farklılaşan (kamu, Özel sektör, akademik,...) bir Üye topluluğuna sahiptir. Bu nedenle, tüm üyeler arasındaki yardımlaşma ve d&~yanışmayı güçlendirecek, birleştirici olacak çalışma yon» temine işlerlik kazandırılmalıdır.

Sorunlarımızın *çözümü*, sorunları yaratan nedenler ve koşulların yakından tanınmasına da bağlıdır. Bu nedenle çalışmalann eğitici ve yönlendirici olması, meslek içi eğitime dönük faaliyetler© ağırlık verilmesi »gereklidir.

Öncel gelişmeleri olanaklı olduğunca yakından izlenmeli ve mesleği ilgilendiren konularda gereken duyarlılık gecikmeden gösterilebilmelidir. Ancak, bu arada üyeden kaynaklanan ve herşeyin odamızın yönetim erkinden beklenmesi şeklinde kendini gösteren, anlayış, sonuçta, örgütlü, kolektif ve etkin bir çalışmanın gerekleri olan ve açıklamaya çalıştığım bu araçlara gerekli düzeyde İşlerlik kazandırılmamaşma yol açmaktadır.

Bu anlayışın yerine, Jeoloji Mühendisleri Odasının yine Jeoloji mühendisleri için gerekli bir kuruluş olduğu, ancak onların katılımıyla v© ortaklaşa üretimi İ© var ve etkin olabileceği anlayışının geçmesinde sayısız yararlar vardır.

Odamızın, jeoloji mesleğinin içinde bulunduğu sorunların aşılmasındaki tasarısı açıkladığım konuların özenle İzlenmesine ne yazarsa geçirilmesine bağlıdır.

Sözlerimi bu düşüncelerle bitirirken İlgi ve dikkatini. m- teşekkür eder» saygılarımı sunarım.

TÜBKtYB JEOMMt KURUMU ADINA SAYIM SELÇUK BAYRAKTAB'ın KONUŞMASI

Sayın Konuklar, Değerli Meslekdaşlarım,
Jeoloji mesleği çalışanlarının anayasal meslek kutfuluğu olan Jeoloji Mühendisleri Odamızın 10. kuraluf yılım kutluyor oluşumuzdan, jeoloji mesleği ve bilimi adına duyduğum sevinci belirtmek istiyorum,

Jeoloji Mühendisleri Odası'mn dünü, bugünü ve mesleğimizin geleceği konularının sağlıklı tartışılabil* mesi İçin, Jeoloji eğitiminin Ülkemizdeki gelişmesine iligkin geride İmlan dönemlere kısacada olsa göi atmakta yarar var kanısındayım»

Hepimiz biliyoruzki, jeoloji geçmişte yeryuvarının olufununun bir anlamda Öyküsünü araştıran bir dofa bilimi olarak algılanmaktaydı. Ancak, Ülkemizde jeolojüm bu konumundan sıyrılarak uygulama alanları bulacak bir meslek olma sürecine geçmesinin ilk adımlan 1947 yılında istanbul Üniversitesinde Tabiye Lisans BÜÜmü'ne son verilmesi ve Uygulamalı Jeoloji Kürsüsü ile Jeoloji Lisans Bölümü'nün kurulması suretiyle atılmıştır.

Bunu izleyen 1050 li yıllarda, İstanbul Teknik Üniversitesinde önce İnşaat Fakültesinde, mühendislik jeolojisi dersleri konmuş daha sonrada İTÜ Maden Fakültesi'nde "Tatbiki Jeoloji Kürsüsü" kurulmug-tUP,

İTÜ, ülkemizde ilk kez Jeoloji MfflenaltıOig! eğiti, mini i960 yılda başlatan üniversite olmuftur. Daha sonraları, 1963 de DDTÜJ&TÜ, 1968 de HÜ, de Jeoloji mühendislifi eğitimine geçilmiştir.

1969 yılında İÜFF . 19İ2 de AÜFF, 1975 de EÜFF, 1976 da İUFF, 1977 yılında da FÜFF de Jeoloji mühendsligl eğitimi başlatılmıştır.

OünümüMe de, 197ö yılında toplanan Üniversite-ler Arası Kurul kararı uyarınca, tüm eğitim kurumlarında jeoloji mühendisliğı eğitimi yapılmaktadır, Başka bir deyişle Jeoloji -eğitiminde birlik sağlanmış, durumdadır.

Jeolojideki bu çarpıcı gelişmenin ve Jeoloji mesleğinin bir mühendislik disiplinine dönüşmesinin temel nedeninin, Ülkemizde yalanmakta olan sanayilefme ve hızlı kentlepne olgularının ana sorunlaraıa aranan çözümler ve doğal kaynaklarımızın aranıp bulunması ile

rasyonel biçimde değerlendirilme*! gerefti olduğuna kuşku yoktur.

Jeolojinin mühendislik disiplinleri araştırma girmesini de laflayan bu olumlu gelişmelerin, beraberinde getirdiği en önemli sorun, meslekte unvan çeşitliliği ve bu çeşitliliğin giderek unvan kazg&şmm& dönüş ailesi olmuştur.

Jeoloji mesleği çağın ve içsel bütünlüklerini de çok olumsuz yönde etkileyen unvan kargaşasının Jeoloji Mühendisleri Odamızın kuruluş çabalarının sırasında karşılaşılan sorunlar arasında yer aldığı henüz unutulmamıştır.

Burada üzerinde durulması gereken en önemli nokta, kuruluş günlerinde acıların ve güçlüklerini yafa. Afi bu sorunu Odamızın, kurulduktan sonra çok yoğun çabalar sonucu köklü bir çözüme kavuşturma başarısını göstermiş olmasındadır. Bu başarıda söz ve karar sahibi olan tüm meslektaşlarımı burada sayıy' la anmak isterim,

Bu başarılı çalışmalarını yürüten Odamızın kuruluşunda, Türkiye Jeoloji Kurumunun etkin rolünün ve çalışmalarının unutulmaması gerektiğini belirtmek isterim, Türkiye Jeoloji Kurumunun jeolojinin meslek olma sürecinin ortaya çıkardığı gereksinimleri demek statüsü içinde karşılamaya gereği, yine Kurumunda katkısıyla meslek Odamızın kurulmasını gerekli kılmıştır. Bu anlamda genç arkadaşlarımızın Jeoloji mühendisleri olarak, Türkiye Jeoloji Kurumunun misyonunu taşıma isteklerinin esprisi ve dayanağı buradadır,

Şimdi Odamızın kuruluşundan günümüze yaptığı çalışmalarını bir cümle ile özetlemek isterim.

Gerek Özlük ve gerekse genel sorunlarımızın yoğunlaştığı alanlara ilişkin karar mekanizmalarına yönelik taleplerde bulunmak ve bu taleplerin ülke ekonomisi ile bağını kurarak kamu oyu oluşturmak Üye^ lere yönelik olarak da, bu talepler etrafında dayanım sağlama üzerinde önemli çalışmalar yapılmıştır. Ancak, bu arada önemle belirtmek isterim ki Jeoloji mesleğinin temelinde jeoloji bilimi vardır, teknik vardır, Her ikisinin içiçeliği söz konusudur. Başka bir deyişle, mesleğin simgesi olan çekicinin bir yam bilim, diğeri yan tekniktir. Ayrılmazdırlar. Yanlığa düşerdi ayırırsak çekici, çekici olmaktan, meslekte, meslek olmaktan çıkar.

Bu nedenle, Odamızca yürütülecek tüm çalışmalarda, mesleğin temelini oluşturan bilim ve teknolojinin ayrılmaz bütünlüğü, mutlak surette korunmalıdır,

Odamıza sahip çıkabildiğimiz, dolayısıyla mesleğimize sahip çıkabildiklerimiz ölgüde, Jeoloji mesleğinin tüm sorunlarının anılacağına olan inancımı belirtiyor, hepimizi saygılarımla selamlıyorum.

JA0MMÎ MSmwmUBHt OBASI UM BAİKAJCI
SAYIH Bog, Dr. SÜLEYM4M Tt^ttW^Lto

Sayın MTA Genel Müdürü, Sayın Jeoloji Mühendisleri Odası Başkanı, Sayın Dinleyiciler,

Odamızın 10. yılı dolayısıyla tana da konuşmam ve tekniğin «dilmesi nedeniyle memnuniyetimi belirtmek istettim, Bu konuşmamda Odamızın kuruluş günlerinden ve nalmı inzuldufundan kısaca bahsetmek istiyorum,

Jeoloji Mühendisleri'nin doğal kaynakların ve Enerji üretiminin temelindeki hizmetlerini oluşturan bir meslek olması nedeniyle Üçüncü münay ve ekonomik yönden kalkınmada büyük rolü vardır, Jeoloji Mühendisleri arazinin güç şartları içinde yeraltı, yerüstü maden varlıkları, petrol kaynakları, baraj, tütümler, çeşitli sanayi hammadde türlerini yapım bu mesleğe varmak için çalışmaları, Jeoloji Mühendisleri yurt dışındaki çalışmalarında çok önemli görevlere sahiptirler.

Bu kısa açıklamadan sonra Mraz önceki konunun Sayın Selçuk Bayraktar'ın başkanlığında kurulmuşu ile ilgili anlattıklarına bende ilâveler yapmak istiyorum. Yani Odamızın kuruluşunun kronolojik bir anlatımını kısaca yapmak istiyorum, Bir Jeoloji Odası kurulma ite fi 1960'li yıllarda başlamış ve ilk defa 1064 yılında bir meslek Odası kurulması için Meclis'e önerge verdiril. megiyle başlamıştır. Fakat bu konu ancak 1967'de yıllarda Meclis Hukuk Komisyonu'nda geçerek Enerji Komisyonu'na gelmiştir. Komisyon Başkanı'nın daveti ile Selçuk Bayraktar'la ben ve daha bir kaç arkadaş Meclisde WL Enerji Komisyonu toplantılarında katıldık. Son toplantıda İS nâHetveMli ile Maden Mühendisleri Odası'nın bir temsilcisi de vardı, Selçuk beyle birlikte komisyon üyesi milletvekillerine elimizden geldiği kadar bir "Jeolojî Odası" kurulması gerektiğini anlattık. Ancak mevcut kanunlara göre teknik bir meslek odası kurabilmek için önce mühendislik diplomasına sahip olmak gerektiği bu suretle Oda'nın kurulmasının mümkün olabileceği belirlenmiş oldu ve bu teklif kanun haline getirilemedi,

Bir kaç yıl sonra yine Selçuk Bayraktar bu sefer "Jeoloji Mühendisleri Odası" kurmak için benim de dahil olduğum bir mütebbis heyet topladı. Selçuk beyle birlikte o zamanki TMMOB Başkanı olan Sayın Teoman ögtürk'e telefon ettik, Teoman bey bizim bürosuna davet etti, Selçuk beyle gittik ve "Jeoloji Mühendisleri Odası" kuram isteğimizi anlattık. Başkan memnun oldu ve bize; 37 Odayık, Jeoloji Mühendisleri Odasının da aramıza katılmasıyla İS Oda olacağı ve daha güçlenmiş olacağı diyerek TMMOB Kanunu gereği gerekli belgeleri hazırlamamızı, TMMOB'un Mayıs ayında yapılacak olan Genel Kurulunda görüşmek üzere başvuruların yapılmasını sapık verdi,

Odamızın kurulabilmesi için Maden Mühendisleri Odasının bizi desteklemesi gerekiyordu. Nitekim desteklediler ve İS Mayıs 1974 günü "TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası"nın kuruluşu oybirliği ile kabul edilerek Odamız kurulmuş oldu. Odamızın kurulmasında

başta Selçuk Bayraktar olmak üzere ümm önetilük eden emeğt gegen tüm arkadaşlarına huzurunuzda Mr kere daha tapkktir etmek isterim

Odamız kurulduğunda Mebdr mal mriifimm yoktu, O tarihlerde MTA Genel Müdürü olan Sayın Dö^DT\ Sadrettin Alpan ile yine o tarihlerde TPAO Genel Müdürü Sayın Raşit Ceylan, Selanik Caddesinde kiraladığımız bir daireye gerekli malzemeyi sağladı* lar, Bu şekilde O'da faaliyetin© devam etti, Bende 9 ay Oda Başkanlığı yaptım, ikinci başkanlığa İsme t Öggeng, sekreterlife Kaler Sümerman, muhasipliğe Tuna Tekeli diğer üyeliklerde Reşat Bofaz, Gürkan Yersel ve Ünal Sündal seçildi, Selguk bey Yönetim Kuru, lu Danışmam oldu. Bu şekilde Oda çaişmalarım başlattık. Yıl sonunda yaptığımız 1, Genel Kurul ile gene arkadaşlara Oda'yı devrettik.

Birde şu hususu belirtmek istiyorum, Deminde anlattığım gibi Jeoloji Mühendisleri Odası'nın kurulması için Türkiye Jeoloji Kurumu ön ayak oldu, Jeoloji Kurumu kendisi istedi, yani bir yasal kurum ortaya çık^ im ve bizleri temsil etsin diye, Eaten Kurum üyelerinin çoğunluğu Jeoloji Mühendisi veya Jeoloji Yüksek Mühendisi olduğuna göre herhangi bir sorun olmamam gerekir.

Sizlerin huzurunda her iki kuruluş&a başarılar diler, Jeoloji Mühendisleri Odaa'mn 10, yıl dönümünü kutlarım.

Saygılarımla.

27. ULÜSLAEABASI JSOLiOJt KONGRESİ

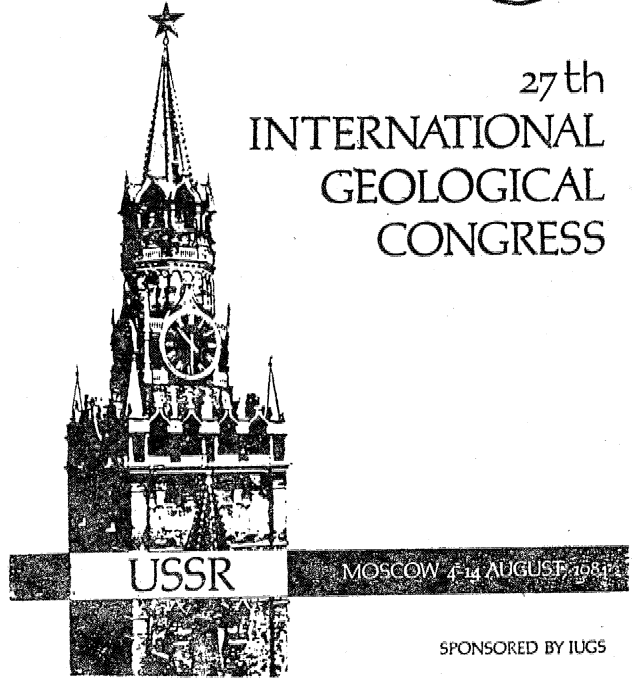
FUZULİ YAÖMÜELİJ " Dokuz Eylül Üniven»tte»l Jeoloji MtlhendUKği, İZMİB

PÖrt yılda bir düzenlenen Uluslararası Jeoloji Kongrelerinin 27'incisi, 4-14 Ağustos 1984 tarihleri arasında Moskova'da (SSCB) yapıldı. Kongre, Uluslararası Jeoloji Bilimleri Birliif'nin (IUGS) desteğiyle SSCB Ulusal Jeoloji Komitesi tarafından düzenlenmişti. On günde SöOOün Üzerinde bildiri sunulan toplantıya, 100'e yakın Ülkeden 6500'den fazla yerbilimci katıldı.

Toplantının açılış oturumu» Kremlin Sarayındaki büyük toplantı salonunda olmuştı. Açılış konulması SSCB Jeoloji Bakam ve aynı zamanda organizasyon komitesi başkanı, E.A, Kozlovsky tarafından yapıldı. Kongrenin bilimsel programı, önceden duyurulduğu gibi, 6 kollogyum ve 22 ayrı seksiyonda gerçekleşti. Toplantılar genel olarak "Sovincentre"* ve Moskova Devlet Üniversitesi olmak üzere iki ayrı merkezde düzenlenmişti. Jeolojinin tüm çalışma konularını, tarih-çesini ve jeoloji eğitimini konu alan seksiyonlar, ayrı salonlarda ve binalarda yapılmıştı. Bu nedenle bildiri-lerin ancak çok az bir bölümünün İzlenme olanağı vardı. Jeolojinin özel konularının • işlendiği kollogyumlarda yeralan etkinlikler şunlardı ; SSCB'nin jeolojisi, Dünya

27th INTERNATIONAL GEOLOGICAL CONGRESS

enerji kaynakları, okyanusların paieoçoğiafyası, kutup jeolojisi, Asya tektoniği, depremler ve tehlikelerinin önlenmesi, Kongre'de- yeralan bildiriler 10 ayrı ciltlik kitapçık şeklinde, kollogytunda İşlenen konular 6 ayrı kitapçık şeklinde basılmış ve delegelerin tümüne dağıtılmıştır.

Kongrede sunulan bildirimlerde kullanılan ağırlıklı diller İngilizce ve Rusça idi. Bunun yanında.az olarak Almanca, Fransızca yer alıyordu, İngilizce verilen bildiriler yalnızca Rusça'ya, Rusça verilenler ise İngilizceye çevriliyordu, Almanca yada Fransızca sunulan bildiriler sadece Rusça'ya çevrildiğinden, bu dilleri bilmeyenler için büyük sorunlar çıkıyordu. Öte yandan Rusça verilen bildirimlerde gösterilen slaytlara alt tüm şekil içi ve altı açıklamalar, Rusça yazıldığı İçin, an, (aşılması oldukça güç oluyordu«

Kongre tarihi birçok ülkelerde ve ülkemizde tatil dönemine karşılık geldiği için, genel olarak katılım düzeyi oldukça yüksekti» Ancak 4 yılda bir düzenlen©» büen ve çok geniş çaplı bir organizasyonu gerektiren böylesine büyük bir toplantıya, Ülkemizden yatanca 9 kişinin katılması (altısı üniversitelerden, üçü MTA, dan), bir çok yönlerden düşündürücü idi, Türkiye'den katılanların sayıca az oluşu (Yugoslavya'dan 120 kişi gelmişti), ekonomik nedenierm yanı sıra, birçok bürok» ratlık engellerin varlığından kaynaklanıyordu.

Kongre*de bildiri sunan Türk yerbilimcileri şunlardı : Dr. Celal Şengör (İTÜ), Doç. Dr. Ercin Kasapoglu (H.Ü.), Dr,-Cahit Helvacı (D.B.Ü.), Dr, Fusuli Yağ^ murlu (D.B.Ü), Dr, Evren Yazgan (MTA), Dr, Salih Bayraktutan (Atatürk Ü.),